

GENEL CERRAHİ PRATİK REHBERİ

Cerrahide Anamnez ve Muayene Yöntemleri

Editör

Prof. Dr. Ekmel TEZEL

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7795-19-7

Kitap Adı

Genel Cerrahi Pratik Rehberi

Editör

Prof. Dr. Ekmel TEZEL

ORCID iD: 0000-0001-5192-9475

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi
Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Gökтуğ Ofset

Bisac Code

MED085000

DOI

10.37609/akya.800

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontrendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübesine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Genel Cerrahi Staj Sorumlusu olarak görev aldığım 2013-2017 yılları arasında genel cerrahi eğitim programında yapmayı öngördüğüm en önemli değişiklik pratik uygulamaların ön plana çıkartılmasıydı. Her yıl artan öğrenci sayısı karşısında eğitim amaçlı öğrenci vizitleri giderek verimsiz hale gelmeye başlamış, hem öğrenciler hem de öğretim üyeleri için ama en önemlisi hastalar açısından oldukça eziyetli bir hal almıştı; Onbeş stajyerin başına toplandığı bir hasta en fazla kaç kişinin muayene etmesine tahammül edebilirdi ki? Bu sorunu gidermek amacıyla muayene yöntemlerini belli başlıklar altında topladık ve her bir öğretim üyesine haftanın bir günü ziyaret koymak suretiyle öğrencileri küçük gruplara bölüp rotasyona tabi tuttuk. Artık ziyaretler 5-6 öğrenciye yapılabilmekteydi. Ancak öğrenci sayısı son yıllarda daha da arttırıldı. Yine 10 kişiyi geçen gruplarla ziyaret yapmaya çalışıyoruz.

Staj programının düzenli işlemesi ve derslerde ve programda yapılan değişikliklerin anında duyurulması için bir blog oluşturduk. Blogda staj ile ilgili tüm gerekli bilgiler güncel olarak yayınlanmaya başlandı. Sınav sonuçlarını da buradan duyurmak suretiyle sevgili staj öğrencilerimizin sonuçları öğrenmek için koridorlarda dolaşarak anlamsızca zaman kaybetmesini önlemiş olduk. Bu blog halen aktif olarak kullanılmaktadır.

Stajda eksikliğini hissettiğimiz bir diğer konu öğrencilerin elinde yazılı bir metin olmamasıydı. Baraj olan pratik sınavına çalışırken çoğu öğrenci elinde bir kitap olmaksızın çeşitli kaynaklara başvuruyordu. Başarısızlığın bir nedeni olarak gördüğüm teorik bilgi eksikliğini gidermek amacıyla 2016 yılı başlangıcında ilk gelen staj grubuna böyle bir metnin hazırlanmasında katkıda bulunup bulunamayacaklarını sorduğumda hemen hepsi büyük bir istekle kabul ederek hemen çalışmaya başladılar ve iki hafta gibi bir sürede bir kitapçık metni ortaya çıktı. Değerli öğretim üyesi arkadaşlarımla gözden geçirdiği bu metin bir çok küçük hata ve eksikliğine karşın son 4 yıldır stajın elden düşmeyen kaynağı oldu. Bu metnin hazırlanmasına katkı sağlayan, teşekkür sayfasında isimlerini andığım o zamanın stajyerleri şimdi genç birer doktor oldular. Onların bu çabaları olmasaydı bu kitap ortaya belki de daha uzun bir süre çıkmayacaktı.

Son olarak belirtmeliyim ki bu kitap da eksiklikleri tümüyle giderilmiş ideal bir metin olmayacaktır. Daha iyiye olan yolculuğun olmazsa olmazı

eksiklikler ve hatalar, her eserin kaderidir bir şekilde. Okuyucuların saptıkları hatalarla ilgili geri bildirimde bulunmaları bu bakımdan çok değerlidir. Lütfen hiç bir otokontrole ihtiyaç duymadan bulduğunuz hata ve eksiklikleri bana her ne yolla olursa olsun bildirin.

Kitapta vizit gruplarında anlatılan konular esas alınarak bölümler hazırlanmıştır. Ayrıca pratik sınavda bilinmesi gereken konulara da değinilmiştir.

Tüm genel cerrahi öğrencileri ve genç hekimler için amacına ulaşması dileğiyle...

Prof. Dr. Ekmel TEZEL

TEŞEKKÜR

2016-2017 EĞİTİM DÖNEMİ STAJ ÖĞRENCİLERİ

Stj. Dr'lar

Halil İbrahim MASKAN, Yusuf Göksenin TAŞ, Sibel ÖKLÜ, Mehmet ÖLMEZ, Alperen ÖN, Mehmet ÖNÜT, Furkan EKİCİ, Elif Mehpare ÖZABACI, Rahime Dilara ÖZBEK, Bahadır ÖZBULAT, Melike ÖZCAN, Tuğçe ÖZDEMİR, Sevdenur ÖZDÜZGÜN, Abdullah Taha TALAN, Ömer Buğrahan, ÖZERGİN, Muhammet ÖZTAŞ, Enes Erkan ÖZTÜRK, Meryem Sebile ÖZTÜRK, Nur Fatma ÖZTÜRK, Yasemin ÖZTÜRK, Emin Paçacı, Ayşe Gökçen AKBAŞLI, Muzaffer Enes PEHLİVAN, Ömer Batuhan PINAR, Arda POLAT, Feyza POLAT, Mustafa Hikmet POLAT, Ruhi SALTİK, Berkan SARI, Fatma SARI, Merve SARI, Gökçe SARIKAYA, Esmâ Elif SAYIN, Tuğba Nur SAYLAN, Ahmet SELEN, Elif SELİM, Merve SENEK, Kübra SEVİM, Fehmi SOYLU, Öykü İrem SUBAŞI, Merve ŞEKER, Muhammet Yavuz ŞEKER, Özlem ŞENER; Ahmet ŞİRİN, İrem ŞİŞKO, Özgü ŞİŞMAN, Birol TAŞ, Sümeyye TAŞ, Kürşat TAŞKAYA, Barsim TAŞKESEN, Alperen Mustafa TEKEREK, Nimet Zeynep TIRAŞ, Çağrı TOSUNOĞLU, Furkan TÜRK, Mert UÇAK, Abdullah Enes UĞUZ, Muhammet Alpaslan ULUDAĞ, Öznur KESKİN, Murat KAYKAÇ, Ece KARACA, Süleyman Tayyip KAYA, Hatice KAYA, Melih Gökmen KARADAĞ.

Bu kitabın ilk çekirdeğini oluşturan bilgileri, canla başla çalışıp kısa sürede bir araya getiren 2016-2017 Eğitim Dönemi Genel Cerrahi Staj Öğrencilerine çok teşekkür ediyorum. Onların heyecanı ve isteği olmasaydı bu kitap belki de hiç ortaya çıkmayacaktı.

Son olarak kitabın son okumalarını titizlikle yaparak bir çok yazım hatasını düzelteren Prof. Dr. Gaye GÜLER TEZEL'e ve Dr. Çağrı BÜYÜKKASAP'a özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Ekmel TEZEL

Editör

EDİTÖR

Prof. Dr. Ekmel TEZEL

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Mustafa ŞARE

Prof. Dr. Ferit TANERİ

Prof. Dr. A. Ziya ANADOL

Prof. Dr. Ahmet KARAMERCAN

Prof. Dr. Osman KURUKAHVECİOĞLU

Prof. Dr. Sezai LEVENTOĞLU

Prof. Dr. Hakan SÖZEN

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri

YAZARLAR

Doç. Dr. Hasan BOSTANCI

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi,
ORCID iD: 0000-0002-3160-1488

Dr. A. Çağrı BÜYÜKKASAP

Genel Cerrahi Uzmanı, Siirt Devlet Hastanesi Genel Cerrahi Kliniği, <https://>
ORCID iD: 0000-0002-9141-4289

Doç. Dr. Kürşat DİKMEN

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi,
ORCID iD: 0000-0002-9150-9499

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin GÖBÜT

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi,
ORCID iD: 0000-0003-0127-7039

Öğr. Gör. Dr. Ramazan KOZAN

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Görevlisi,
ORCID iD: 0000-0002-3835-8759

Prof. Dr. Osman KURUKAHVECİOĞLU

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi,
ORCID iD: 0000-0002-3074-5199

Prof. Dr. Sezai LEVENTOĞLU

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi,
ORCID iD: 0000-0003-0680-0589

Prof. Dr. M. Hakan SÖZEN

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı ve Transplantasyon
Merkezi Öğretim Üyesi,
ORCID iD: 0000-0002-1282-3413

Prof. Dr. Ekmel TEZEL

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi,
ORCID iD: 0000-0001-5192-9475

Dr. Öğr. Üyesi Aydın YAVUZ

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi,
ORCID iD: 0000-0003-0091-7997

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1: Genel Cerrahi Staj Programı ve Tanıtımı	1
<i>Dr. M. Hakan SÖZEN</i>	
Bölüm 2: Anamnez ve Fizik Muayenenin Önemi	7
<i>Dr. Ekmel TEZEL</i>	
Bölüm 3: Temel Kavramlar	9
<i>Dr. Ekmel TEZEL</i>	
Bölüm 4: Anamnez Almanın Temel İlkeleri	13
<i>Dr. Hasan BOSTANCI</i>	
Bölüm 5: Genel Muayene	21
1. Anemi Muayenesi	21
<i>Dr. M. Hakan SÖZEN</i>	
2. Nabız Muayenesi.....	29
<i>Dr. Osman KURUKAHVECİOĞLU</i>	
3. Sarılık	40
<i>Dr. M. Hakan SÖZEN</i>	
4. Ödem Muayenesi	48
<i>Dr. Ramazan KOZAN</i>	
5. Dehidratasyon Muayenesi	59
<i>Dr. Ramazan KOZAN</i>	
Bölüm 6: Baş ve Boyun Muayenesi.....	65
<i>Dr. Hüseyin GÖBÜT</i>	
Bölüm 7: Meme ve Aksilla Muayenesi	81
<i>Dr. Ekmel TEZEL</i>	
Bölüm 8: Karın Muayenesi	97
<i>Dr. Aydın YAVUZ</i>	

Bölüm 9: Fıtık Muayenesi	117
<i>Dr. Kürşat DİKMEN</i>	
Bölüm 10: Proktolojik Muayene.....	133
<i>Dr. Sezai LEVENTOĞLU</i>	
Bölüm 11: Sıvı Elektrolit Dengesi ve Bozuklukları.....	153
<i>Dr. Çağrı BÜYÜKKASAP</i>	
Bölüm 12: Cerrahide Kullanılan Sıvılar ve Malzemeler.....	171
<i>Dr. Ramazan KOZAN</i>	
Kaynaklar.....	205
İndeks.....	207